

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Marec 2020

Pred 35. rokmi (3.3.1985) umrel v Segedíne (Maďarsko) rodák **zo Sládkovičova PhDr. Eugen Koltay-Kästner**, historik, filológ, akademik. Študoval Bratislave a v Budapešti. Pôsobil ako profesor na univerzite v Pécsi, v rokoch 1935-1940 na univerzite v Ríme, kde bol zároveň aj riaditeľom Maďarského inštitútu. Po návrate bol profesorom na univerzite v Segedíne, postupne dekan, prodekan, rektor univerzity. Redigoval časopisy, zaoberal sa dejinami talianskej literatúry, autor maďarsko-talianskeho slovníka.

Pred 225. rokmi (14.3.1795) umrel v Seredi kňaz **Matej Kyselý**, redaktor, prekladateľ. Filozofiu študoval v Budíne, teológiu a poetiku v Trnave. V rokoch 1776-1783 pôsobil ako kaplán, potom ako farár v H. Zeleniciach, od roku 1790 v Seredi. Spolupracovník J. Fándlyho, jazykový redaktor kníh vydávaných Slovenským učeným tovarištvom. Autor príležitostných básní, prekladateľ antickej literatúry.

Pre 135. rokmi (16.3.1885) sa narodil v Budapešti **ThDr. Pavol Podmanický**, cirkevný spisovateľ, vysokoškolský pedagóg. Teológiu študoval v Bratislave a v Rostocku. Najprv pôsobila ako kaplán, potom ako učiteľ na evanjelickej teologickej akadémii, v rokoch 1911-1918 ako farár v **Horných Salibách**. Neskôr profesor evanjelického kolégia v Prešove, farár v Budapešti a profesor evanjelickej teologickej fakulty v Soprone. Venoval sa cirkevnej histórii, teologickej spisbe a prekladom.

Pred 110. rokmi (22.3.1910) sa narodil v Pitvaroši **Ing., RNDr. Michal Kriška**, pedagóg. Študoval na kráľovskej akadémii v Budapešti. V roku 1947 sa presídlil spolu s rodičmi na Slovensko. Väčšinou svojho života pôsobil ako pedagóg na stredných poľnohospodárskych školách. Venoval sa vinárstvu.

Pred 130. rokmi (22.3.1890) sa narodil v Ždániciach (Česko) organár **Otakar Važanský**. Organárstvo študoval v Brne a v Uhorskom Hradišti, odbornú prax absolvoval v Temešvári (Rumunsko) a v Záhrebe (Chorvátsko). Ako organár pôsobil v Budapešti a vo Viedni, od roku 1920 v Nitre. Postavil asi 80 nových organov, ďalšie prestavil a opravil, patrí medzi ne aj organ v kostole v **Dolnej Strede** (1933).

Pred 390. rokmi (25.3.1630) sa narodil v Galante cirkevný hodnostár Juraj Esterházy (tiež Galanthai Eszterházy). Teológiu študoval v Trnave, v Ríme (Taliansko). Vysvätený za kňaza v roku 1654. Postupne ostrihomský kanonik, gemerský archidiakon, prepošť v Trnave. Padol v bitke s Turkami, v ktorej velil kapitulskému pluku.

Pred 100. rokmi (30.3.1920) zomrel v Piešťanoch **MUDr. Jozef Březný**, lekár, prekladateľ. Medicínu absolvoval v Prahe (Česko) v roku 1886. Do roku 1889 praxoval v Bratislave, potom pôsobil ako lekár v **Tomášikove** v rokoch 1889-1919. Na penzii žil v Piešťanoch. Bol priekopníkom umeleckého prekladu ruskej a poľskej literatúry, niektoré vydal aj knižne.